

дѣло и ще иматъ задатѣкъ да покажатъ испърво: въ какво му је недостатѣкъ тѣ и подирѣ въ какво напредѣкъ-тѣ.

1. Прѣди сичко какѣвъ задатѣкъ има Грамматиката на Г. Момчиловъ? — Слѣдъ дългитѣ логични умованія Г. Момчиловъ на стр. 5 подъ брой 7 казва: *науката, която изслѣдова правилното свойствено устройство на кой-да-же-езикъ съ сичкы-тъ му форми, нарича се граматика. И българската граматика излага туй сѣщо за българския языкъ.* Ще каже, чи Бълг. грамм. изслѣдова правилното свойствено устройство на български езикъ съ сичкитѣ му форми. Красно опредѣленіе. Но какъ је разумѣлъ Г. Момчиловъ устройството на бълг. езикъ? Той је разумѣлъ чи бълг. езикъ је устроенъ съ тридесетъ и петъ гласове, за туй и полага 35 букви за бълг. думи. Така, въ туй опредѣленіе той нерачилъ ни най малко да отиде по напредъ отъ досегашнитѣ ни граматико-писци. — Познато је чи за единъ езикъ сѣ нуждни толко букви, колкото има тозъ езикъ звукове или гласове и по този законъ за какво сѣ на Г. Момчиловъ буквитѣ: *ш, ѱ, з, ѓ*, кога *ш*-то мнозина вече отъ нашитѣ учени пишѣтъ съ елементитѣ му *шт*; кога и нема особенъ гласъ по равентъ съ *и*, *рыба*-риба; кога *Ъ*, и *Б* не мѣтъ никакѣж мисълъ на край на думитѣ (освѣтъ *Б* гдѣто трѣбѣва: *учитель*), *род-ъ*—род; *радостъ*—радост — питаме за какво сѣ тѣзи букви? — За какво је на Г. Момчиловъ не природното *ю* (вм. *і-у*) съ неправилното *я* (вм. *і-а*)? Защо пай-послѣ да гони *же*-то (*ѣ*-то, ако и да се служи съ него, не спомѣнва въ буквитѣ), а да увѣжда нова чужда буква *Ѳ*; ште кажете за чуждитѣ думи? — Но за чужди думи, нека склонимъ, можемъ употреби само онези букви, на които имаме звукъ-тъ, а сега негли да учимъ и звукъ-тъ на *Ѳ*, като ни се препорѣчва да пишемъ: *Авгелииѣте разказвали за Перикла*. . . стр. 65? — И отистина Г. Момчиловъ, като че је на туй мненіе, заштото на стр. 6 подъ брой 9, Бел. б) той *т-то* тура въ *ѣ*бнитѣ, а *Ѳ* въ *ѣ*зичнитѣ. Чудно наистина!

2. На страна 7 подъ брой 10 Г. Момчиловъ, като излага законъ по който се *г, к, х*, менуватъ (зашто часто?) въ *жс, ч, ш*, и въ *з, ц, с*, придаѣва: наопокѣ *жс, ч, ш*, сѣ изменяватъ въ *г, к, х*, и подолѣ въ *з, ц, с*, *лжжа, лжжѣ; плачъ, плаканѣ; дыша, дышѣ* и послѣ *лжжж, лжжѣж; гражж, гражжѣ; пишж, пишѣж*. Ш-то се изменяѣ въ *ск: лжжж, лжжѣж*. Така казва Г. Момчиловъ. И отъ това ни даѣ поводъ да кажемъ, че ако и да посочѣ на стр. 8 подъ брой 15 коренъ въ речитѣ и че отъ него коренъ ставатъ рѣчитѣ съ окончанія, на дѣло самъ не развилъ теоріѣ-та си. Какъ бы иначе по строгоститѣ на този законъ могълъ да каже че въ *лжжжа* *жс*-то станала на *г* въ *лжганъ*? Сичко требѣва да стаѣ отъ корена. Никакъ другче. Слѣдователно и *лжжанъ* је станало отъ корена *лжж* съ приставкѣ (окончаніе) *ан*; никакъ отъ *лжжа*, зашто-то тѣзи дума је станало отъ сѣштия коренъ *лжж* съ приставка *а*, и вмѣтка *і—ј* *лжж-і-а лжж-а*. Така и *плаканъ* је станало отъ корена *плаж* съ приставка *ан*, плак-ан, а не отъ *плачъ*, заштото и тѣзи дума је станала отъ корена *плаж* съ приставкѣ *ѣ-і-ј*; плак-ѣ, плачѣ. Така и *писах* не је станало отъ *пишж*, заштото *пиш* не је коренъ, но је станало отъ корена *пис* съ пристав-